

Kulturläroplan i Larsmo

Varje elev har rätt till god undervisning och att lyckas i skolarbetet. I takt med att eleverna lär sig formar de sin identitet, människosyn, världsbild och världsåskådning samt sin plats i världen. Samtidigt skapar eleverna en relation till sig själva, andra människor, samhället, naturen och olika kulturer.

Att marginaliseras från lärande innebär att rätten till bildning inte förverkligas och detta utgör ett hot mot växande och utveckling.

Den grundläggande utbildningen ska skapa möjligheter för livslångt lärande, som är en förutsättning för ett gott liv. (LP 16, kap.12.)

Kulturläroplanen är en sammanställning av konkreta aktiviteter som ska ge en kulturell allmänbildning för barn och unga inom den grundläggande utbildningen i Larsmo.

Basen i planen utgörs av kommunens och regionens eget kulturutbud och kulturella traditioner, men den ska också representera en bred syn på kultur.

Kulturläroplanen stöder främst följande kompetensområden:

Kulturell och kommunikativ kompetens (K2), Multilitteracitet (K4), samt i viss mån även Digital kompetens (K5).

Kulturläroplanen omfattas naturligtvis även av det övergripande kompetensområdet Förmåga att tänka och lära sig (K1).

Kulturläroplanen förverkligas som ett samarbete mellan skola, bibliotek och kultur- och kulturarvsaktörer. Inom ramen för planen ska eleven uppleva, interaktivt delta, vara kreativ, skapa själv och söka information om olika kulturformer. Verksamheten sker både inom och utanför skolmiljön och inom olika ämnesshelheter.

Inom kulturläroplanen är lärandet till största delen informellt.

Varje skola utser en kontaktperson som tillsammans med olika samarbetspartners har en årlig träff under vårterminen för att planera följande läsårs kulturverksamhet.

Genom att föra in kultur i barnens skoldag tryggas en jämlik möjlighet till tidig utveckling av kulturkompetens.

Varför kultur i skolan?

Kultur i skolan garanterar att alla barn och unga får samma möjligheter att uppleva och utöva konst och kultur. Kulturläroplanen erbjuder alternativa inlärningsmiljöer och ger verktyg för undervisning i alla skolämnen, inte enbart traditionella konstämnen.

Kulturläroplanen omfattar grundskolans alla klasser, samt förskolan.

Kulturfostran i skolan ska ges på elevens nivå men samtidigt sporra till nytänkande och ge utrymmen för fördomsfri upptäckarglädje.

Kulturläroplanens mål är att göra kultur lättillgängligt för våra barn och unga.

Kulturläroplanen är ett redskap för att ge en allmänbildning om kultur i alla dess former. Alla elever blir inte kulturarbetare men en god kulturfostran ger eleverna en möjlighet att utvecklas till trygga individer med en egen kulturidentitet.

En bred kulturfostran stöder också elevens förmåga att tänka kreativt, en färdighet som går att tillämpa inom alla undervisningsämnen.

Elever med förmågan att tänka kreativt har enklare att konkretisera abstrakta frågor, lösa problem och kritiskt granska fakta ur flera perspektiv.

Kunskap om den egna närmiljön, kulturhistoria och närhistoria är en del av att vara Larmsbo.

Genom kunskap skapar man också en grundläggande respekt för närmiljön och vårt kulturarv.

Att känna stolthet för sin hembygd och sitt kulturarv är en viktig del av den egna identiteten och något man har med sig hela sitt liv.

Kulturläroplanen stöder även de elever som vill fokusera och utvecklas inom kulturområdet. Förebilder från de kreativa branscherna är viktiga för våra elever, på samma sätt som elitidrottare är viktiga för elever som satsar på idrott.

Utomstående kulturaktörer som besöker skolan är goda förebilder och konkreta exempel på att vi alla är olika med olika färdigheter.

I en globaliserad värld är mångkultur en självklarhet. Våra barn och unga växer upp i ett samhälle där man bör ha respekt för varandras bakgrund. Kunskapen om andra religioner, världsbilder, geografi, kulturella seder och bruk ska vara en integrerad del av undervisningen.

Projekt och temadagar med mångkulturella inslag är en komplettering.

Larsmos kulturläroplan innehåller förslag på ett antal kulturupplevelser som alla elever under sin skoltid bör ta del av.

Skolorna kan givetvis integrera mera kultur i olika former i undervisningen än det som nämns i planen.

Den kulturella verksamheten planeras, förverkligas och finansieras i samarbete med olika instanser och samarbetspartners.

I regel är det planeraren som har budgetansvar och bör göra upp en rimlig budget där det ekonomiska ansvaret fördelas.

Deltagande i olika typer av kulturpaket förutsätter ibland en egenfinansiering från skolan.

Eftersom begreppet kultur i dess vidaste bemärkelse avser all mänsklig aktivitet så kan kulturformerna uppdelas t.ex. enligt följande:

Arkitektur

- byggande av modeller egna rum, hus, våningar, byggnader, lego
- besöka historisk byggnad, kyrkobesök med guidning, torg med Equity med nytt konstverk hösten 2019
- besök av arkitekt

Film

- bekanta sig med filmteori, göra egna filmer, När-TV
- filmetik
- se en klassisk film

Kulturarv och mångkultur

- Bjergas hembygdsmuseum, Bosund båt-, fiske och jaktmuseum, tidsresor
- hantverkare i kommunen
- bekanta sig med andra kulturer, tex lekar, musik, maträtter, högtider
- erfarenheter av nyfinländare i Larsmo

Konst, foto, serier

- konstutställningar
- konstnärer i kommunen, Larsmo Konstklubb
- fotoredigering, besök av fotograf, illustratör

Ordkonst och litteratur

- högläsning, bokprat, boklådor, workshop, författarbesök

Media

- analys och kritik, medieframställning, besök på ÖT

Design och hantverk

- besöka/besök av lokala hantverkare i Larsmo, ullförädling, silversmide, träarbeten, tillverkning av tomtar
- besök av formgivare, studiebesök till Campus Allegro

Musik

-besöka en musikal

-besök av lokala musiker, Schlagerkören, Musikinstitutet, Mellersta Österbottens kammarkör

-besöka en tillställning i Schaumansalen

Lokalkultur

-samarbete med kulturutövare i kommunen kring olika kulturformer

-samarbete med lokala företag, t.ex. båtbyggare

Dans, teater och cirkus

-besöka etablerade teatrar, beställa teaterföreställningar till egna lokaler

-cirkusskola

Varje elev har rätt till god undervisning och att lyckas i skolarbetet. I takt med att eleverna lär sig formar de sin identitet, människosyn, världsbild och världsåskådning samt sin plats i världen. Samtidigt skapar eleverna en relation till sig själva, andra människor, samhället, naturen och olika kulturer.

Att marginaliseras från lärande innebär att rätten till bildning inte förverkligas och detta utgör ett hot mot växande och utveckling.

Den grundläggande utbildningen ska skapa möjligheter för livslångt lärande, som är en förutsättning för ett gott liv. (LP 16, s 14, 2.2.)

För att kunna förverkliga kulturläroplanen behövs en materialbank som alla lärare har tillgång till, materialbanken ska innehålla följande:

- lista över lokala kontaktpersoner till museer (presentation av museernas samlingar, specialkunskaper, osv)
- lista över personer som är verksamma inom kulturfältet, deras specialområden och kontaktuppgifter, samt lokal anknytning
- lista över lämpliga besöksmål i samband med olika typer av kulturverksamhet, gärna exempel på förverkligade och lyckade helheter som skolorna redan förverkligat.
- lista över hembygdsmaterial, som t.ex. böcker, filmklipp, filmer etc.

Kulturläroplanens vad, när och hur?

Förskola:

- dockteater
- ”Kul med böcker”
- gästande föreställning enligt utbud
- besök till något av Jakobstads Museums barnevenemang

Åk 1-6:

- bokpaket och bokprat erbjuds åk 1-6
- besök till Larsmobiblioteket och kommungården minst en gång. (skola i samarbete med biblioteket/kommungården)
- minst en gång besök till ett museum utöver det som nämns i kulturläroplanen.
- besök av barnboksförfattare
- presentation av olika konstämnen, som temadag eller workshop
- se gästande teater/musikföreställningar 3 gånger
- besöka en etablerad teater 1 gång
- besöka en kyrka med guidning (historia, arkitektur, religion, konst, musik)

Åk 1-2

- låna själv (biblioteket, åk1)
- workshop/”pröva på” tillfällen (tema tex. musik, bildkonst, hantverk, foto, dans)

Åk 3 -4

- hur hittar jag böcker? (biblioteket)
- besök till hembygdsmuseum/lokalt minnesmärke/fornminne/kyrka som finns inom cykel-/gångavstånd. Tema: levande berättande, kulturmiljö, historia, kulturhistoria.
- besök till Köpmanholmen
- besök av lokal konstutövare som berättar om sitt arbete samtidigt som eleverna ges möjlighet att pröva på någon konstform.

Åk 5-6

- kulturmiljö och omgivningslära: temadag på hösten med kommunpresentation. Projekt kring kommunens historia före och efter temadagen. Kommunens föreningar kan engageras som berättare samtidigt som eleverna ges möjlighet att pröva på att göra något som ”förr i tiden”.
- företagsbesök
- tidsresa, lokalhistoria, levande berättande, kulturhistoria.

Målsättningen är att alla elever i åk 6 ska tagit del av samma material, innan de börjar åk 7. (samarbete med museiförening, kulturbyrå, skola).

Åk 7-9:

- konstnårsbesök: presentation av de kreativa branscherna
- besök på utställning (bildkonst)
- konsertbesök till Schaumansalen (musik)
- tidsresa (historia)
- författarbesök (modersmål)
- resa till etablerad teater
- mångkulturella temadagar/temahelheter (ämnesöverskridande)

Larsmos Kulturläroplan är utarbetad under hösten 2018 av bibliotekschef Beatrice Villman och chefen för utbildningstjänster Carola Holm-Palonen i samarbete med skolornas rektorer och Annina Ylikoski, koordinatör för BARK, Barnkulturnätverket i Österbotten.